

JUBILEÁ

Jubileum Ivony Vlkolinskej

V roku 2022 oslávila dlhoročná zamestnankyňa Archeologického ústavu SAV v Nitre (AÚ SAV) archeologička Ivona Vlkolinská 65 rokov. Hoci ju poznám 40 rokov a istý čas sme v AÚ SAV mali vedľa seba kancelárie, doteraz jej poctivo dávam v priezvisku na „i“ dĺžeň. Nech žijú redaktori, ktorí to opravajú.

Ivona má dar anglického humoru a neraz ma rozosmiala svojimi poznámkami, či dobrými vtipmi. Narodila sa v Martine 6. júla v roku 1957, no s rodičmi sa presťahovala na Považie, do Považskej Bystrice, kde maturovala na gymnáziu. Štúdium jednodborovej archeológie ukončila na Katedre všeobecných dejín a archeológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1981.

V tom istom roku nastúpila pracovať do AÚ SAV, kde je doteraz zamestnaná. Popri vedeckej aktivite sa venovala rôznym oblastiam činností spojených s fungovaním AÚ SAV. V dokumentácii odvieďla

kus práce pri budovaní informačného systému, vytvorila špeciálny heslár a v čase, keď počítače boli u slovenských archeológov ešte *sci-fi*, pracovala s ich pomocou rôzneho stupňa. Ukázala tým, akou výhodou je počítač pre dokumentáciu archeologických nálezov a faktov.

V roku 1981 bola prijatá do Slovenskej archeologickej spoločnosti, ktorej členkou je doteraz. Dve volebné obdobia tu pôsobila ako predsedníčka Revíznej komisie.

Vo vedeckej oblasti sa zamerala na včasný a vrcholný stredovek, hlavne na keramiky a hrnčiarstvo vôbec.

Taktiež začala spolupracovať pri vyhodnocovaní vybraných druhov nálezov za pomoci rôznych matematicko-štatistických metód a počítačovej techniky, a to hlavne z obdobia včasného stredoveku (napr. možnosť ich aplikácie pri skúmaní sekerovitých hrivien, vývoja objemov nádob atď.).

Spolupracovala s odborníkmi z iných vedných disciplín (numizmatika, antropológia, analýza zvieracích kostí, ako aj analýza dokladov železiarstva a kováčstva), aby bolo možné získať čo najviac a najkvalitnejších údajov.

V roku 1995 obhájila kandidátsku prácu a získala titul CSc., a to na tému „Príspevok k poznaniu keramiky z pohrebísk 9.–11. storočia na Slovensku“.

Z organizačných aktivít treba spomenúť jej podiel na príprave XII. svetového kongresu UISPP v Bratislave, ktorý sa konal v roku 1991. Podieľala sa tiež na redakčnej úprave tretieho dielu materiálov z tohto významného medzinárodného podujatia. Redakčnej práci sa venovala tiež ako výkonná redaktorka časopisu Slovenská archeológia (41/1, 1993–44/1, 1996) a odborná redaktorka AVANS-u spolu s I. Chebenom v rokoch 1996–2001.

Zostavila viaceré zborníky súvisiace napr. s významnými osobnosťami slovenskej archeológie.

V rokoch 1994–2004 bola vedúcou Oddelenia vedecko-technických informácií (VTI), ktoré v tom čase zahŕňalo knižnicu, dokumentáciu, depozitáre, redakciu a reprografické stredisko. Na tomto poste okrem riadiacej funkcie zabezpečovala výmenu zahraničnej literatúry pre knižnicu AÚ SAV a publikovala svoje skúsenosti zo spracúvania výsledkov aplikácie počítačov v archeologických výskumoch, výstaviek, dňa otvorených dverí AÚ SAV, ako aj rôznych iných podujatí. Tu využila svoju dobrú znalosť anglického jazyka pri sprevádzaní kolegov či návštev z cudziny.

Zúčastňovala sa domácich i zahraničných konferencií a sympózií, pozvaná bola v roku 1990 do Heidelbergu a v roku 1991 do Oxfordu. Okrem

vyššie spomenutých sa zúčastnila aj konferencií napr. v Čechách, Maďarsku, Poľsku, Ukrajine a pod. V nedávnom období bola spoluautorkou článkov publikovaných v interdisciplinárnych medzinárodných periodikách, akými sú napr. Sustainability a periodikum Land.

Terénnym prieskumom a výskumom sa venovala hlavne v okrese Galanta v súvislosti so zasypávaním starých koryt riek, či v bývalom okrese Považská Bystrica, kde realizovala výskumy hlavne v súvislosti s investičnou výstavbou diaľnice v chotároch obcí Beluša, Visolaje a Púchov. Osobne ľutujem, že nemala možnosť dlhšie sa venovať archeologickým výskumom tejto časti horného Považia, o ktorom máme len málo poznatkov hlavne z včasnostredovekého obdobia. Ivona bola jednou z tých, čo mali osobnostné, ako aj odborné predpoklady, aby poznatky o včasnom stredoveku tohto regiónu posunula ďalej.

Je nutné tiež spomenúť angažovanosť jubilantky v oblasti medzinárodných projektov česko-moravsko-slovenských, slovensko-poľských a slovensko-bulharských (ich výsledky boli publikované napr. v Internationale Tagungen Mikulčice, Igolomia, Nitra, sympóziá Ostrakon Wrocław).

Ako som už spomenula vyššie, z odborných tém venovala svoju pozornosť včasnostredovekej keramike a viaceré univerzitné pracoviská si vyžiadali jej prednášky, alebo ju oslovili na posúdenie prác.

Jubilantka Ivona Vlkolinská má za sebou široký záber odborných a organizačných činností a prajeme jej ešte veľa rokov plodného vedeckého života.

Mnogaja ljeta!

PhDr. Danica Staššiková-Štukovská
Nezávislá bádatelka
Bizetova 19
SK – 949 11 Nitra
danica.stassikova@gmail.com

BIBLIOGRAFIA

1991

1. K využívaniu počítačovej techniky a matematicko-štatistických metód v archeológii. In: J. Hečková/E. Nižňanský (ed.): *Archeológia – História – Geografia*. Nitra 1991, 53–58.

1992

2. U. Maj: Stradów, stanowisko I. Część I. Ceramika wczesnośredniowieczna. Kraków 1990 (rec.). *Slovenská archeológia* 40, 1992, 319, 320.

1994

3. Pottery from cemeteries of the 9th–10th centuries in the territory of Slovakia. In: Č. Staňa (Hrsg.): *Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Kolloquium Mikulčice*, 25.–27. Mai 1993. Internationale Tagungen in Mikulčice 1. Brno 1994, 83–92.

1995

4. Petrašenko, V. V.: Slavjanska keramika VIII–IX st. Pravobrežžia stredného Dnepra. Kijyv 1992 (rec.) *Slovenská archeológia* 43, 1995, 353, 354.
5. Suchobokov, O. V.: Dniprovske lisostepove Livobrežžia v VIII.–XIII. st. Kijyv 1992 (rec.). *Slovenská archeológia* 43, 1995, 351–353.
6. Zur Typologie der Keramik aus Gräberfeldern des 9.–11. Jahrhunderts in der Slowakei. In: L. Poláček (Hrsg.): *Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Terminologie und Beschreibung. Kolloquium Mikulčice, 24.–26. Mai 1994*. Internationale Tagungen in Mikulčice 2. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 4. Brno 1995, 35–38.

1996

7. Die Grabverbände mit der Keramik des 9.–10. Jh. aus dem Gebiet der Slowakei aufgrund geographisch-chronologischer Analysen. In: D. Bialeková/J. Zábojník (Hrsgs.): *Ethnische und kulturelle Verhältnisse an der mittleren Donau vom 6. bis zum 11. Jahrhundert. Symposium Nitra 6. bis 10. November 1994*. Bratislava 1996, 313–332.

1998

8. Mittelalterliche Graphittonkeramik von Komjatice-Štrkovisko, Bez. Nové Zámky, Südwestslowakei. In: L. Poláček (Hrsg.): *Frühmittelalterliche Graphittonkeramik in Mitteleuropa – Naturwissenschaftliche Keramikuntersuchungen*. Internationale Tagungen in Mikulčice 4. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 9. Brno 1998, 249–253.

1999

9. PhDr. Darina Bialeková, CSc. *Slovenská archeológia* 47/2, 1999, 149.

2000

10. Stredoveké sídliská v Beluši a v Pruskom. *AVANS* 1998, 2000, 185.
11. Výskum na diaľničnom uzle v Beluši. *AVANS* 1999, 2000, 154.

2001

12. Výskum na trase diaľničného privádzča v Beluši. *AVANS* 2000, 2001, 213.

2002

13. Pece z lokality Nitra, poloha Lupka. *Študijné zvesti AÚ SAV* 35, 2002, 229–245.

2004

14. 45 rokov od začatia archeologických výskumov v obci Pobedim. *Informátor SAS* 15/2, 2004, 12.
15. K jubileám Dariny Bialekovej. *Slovenská archeológia* 52, 2004, 373–374.
16. Príspevok k problematike značiek na dnách nádob z pohrebísk 9.–10. storočia na juhozápadnom Slovensku. In: G. Fusek (red.): *Zborník na počesť Dariny Bialekovej*. Nitra 2004, 443–449.

2005

17. II. medzinárodná konferencia „Archeológia západu Ukrajiny“. *Informátor SAS* 16/2, 2005, 6
18. II. medzinárodná konferencia „Archeológia západu Ukrajiny“. *Slovenská archeológia* 53, 2005, 393–395.
19. K zriedkavejším druhom výzdoby na keramike z pohrebísk 9.–10. stor. na Slovensku. *Študijné zvesti AÚ SAV* 38, 2005, 79–97.

2006

20. III. medzinárodná konferencia Archeológia západu Ukrajiny. *Informátor SAS* 17, 2006, 9.
21. Andrzej Buko: Archeologia Polski wczesnosredniowiecznej. Odkrycia - hipotezy - interpretacje (rec.). *Acta Musei Moraviae. Scientiae sociales* 91, 2006, 184.
22. Medzinárodná konferencia „Jak dobrze mieć sasiada. Problematyka sasiedztwa w archeologii i historii średniowiecza“. *Informátor SAS* 17, 2006, 10, 11.

23. Medzinárodná konferencia v Debrecéne. *Informátor SAS* 17, 2006, 8.
24. The Cemeteries and the Settlements in the Southwestern Slovakia in the 9–10th centuries. In: „Sötét idők falvai“. 8–11. századi települések a Kárpát-medencében – „Dark Ages Villages“. *Settlement of the 8th–11th Centuries in the Carpathian Basin. Nemzetközi régészeti konferencia. Déri Múzeum, Debrecen. 13–15. február 2006.* Debrecen 2006, 10.
25. Výrobné objekty v Beluši. *Archeologia technica* 17, 2006, 127–132.

2007

26. Josef Unger: Pohřební ritus 1. až 20. století v Evropě z antropologicko-archeologické perspektivy (rec.). *Slovenská archeológia* 55, 2007, 397–398.
27. Some aspects of the ceramics in the graves on the cemetery Nitra-Lupka. In: C. Cosma (ed.): *Funerary offerings and votive depositions in Europe's 1st millenium AD. Cultural artefacts and local identities. Ethnic and cultural interferences in the 1st millenium B.C. to the 1st millenium A.D.* 10. Cluj-Napoca 2007, 207–227.
28. Torzo stredovekej dediny v Beluši. *Slovenská archeológia* 55, 2007, 23–107.

2008

29. Pozícia stredovekej osady v Beluši voči územiu Moravy. In: L. Galuška/P. Kouřil/J. Mitáček (ed.): *Východní Morava v 10. až 14. století.* Brno 2008, 287–295.
30. Stredoveká dedina v Beluši. *Archaeologia historica* 33, 2008, 41–48.
31. Životné jubileum Heleny Bublovej. *Informátor SAS* 19/2, 2008, 29.

2009

32. K niektorým aspektom výskytu keramiky na pohrebisku v Nitra-Lupke. *Archaeologia historica* 34, 2009, 51–69.
33. Sklený nález z výskumu v Púchove. *Študijné zvesti AÚ SAV* 46, 2009, 77–79.
34. Stredoveké osídlenie severozápadného Považia. In: P. Dresler/Z. Měřínský (ed.): *Archeologie doby hradištní v České a Slovenské republice. Sborník příspěvků přednesených na pracovním setkání Archeologie doby hradištní ve dnech 24.–26. 4. 2006.* *Archaeologica mediaevalis Moravica et Silesiana. Supplementum 2.* Brno 2009, 183–191.
35. The cemetery Nitra-Lupka and the marks on the vessel's bottoms. In: V. Grigorov/M. Daskalov/E. Komotorova-Balinova (red.): *Eurika. In honorem Ludmilae Donchevae-Petkovae.* Sofia 2009, 267–273.
36. Výsledky archeologických výskumov v Beluši v rokoch 1997–2000. *Belušan. Spravodajca Obecného úradu v Beluši* 2009, 8.

2012

37. K problematike značiek na dnách nádob z Nitry-Lupky. *Archaeologia historica* 37, 2012, 235–250.
38. K zachovanosti hrnčiarskych pecí v Nitre-Lupke. *Acta historica Neosoliensia. Vedecký časopis pre historické vedy* 15, 2012, 73–81.

2013

39. Pobedimčania nezabúdajú. *Informátor SAS* 24, 2013, 32, 33.
40. V. Turčan: Depoty z Bojnej a včasnostredoveké hromadné nálezy železných predmetov uložené v zbierkach SNM-Archeologického múzea. (rec.). *Múzeum. Metodický, študijný a informačný recenzovaný časopis pre pracovníkov múzeí a galérií* 59, 2013, 56, 57.

2014

41. Porovnanie keramiky z hradiska Pobedim a z hrnčiarskych pecí v Nitre-Lupke, Slovensko – The comparing of the medieval ceramics from Slovakia: Nitra-Lupka, Komjatice and Pobedim. In: *Ostrakon. Ceramika i szkło w kulturze antyku i średniowiecza europejskiego – Pottery and Glass in Ancient and Medieval European Culture. Wrocław, 17–19 wrzesień (September) 2014. Pierwsze Międzynarodowe Sympozjum Ceramiki i Szkła – The 1st International Symposium on Pottery and Glass.* Wrocław 2014, 34.
42. Významné životné jubileum PhDr. Dariny Bialekovej, CSc. *Informátor SAS* 25/2, 2014, 29, 30.
43. 1st International Symposium of Pottery and Glass „OSTRAKON“. *Informátor SAS* 25/2, 2014, 18, 19.

2017

44. Medzinárodná konferencia Archäologische Studien zum frühen Mittelalter. *Slovenská archeológia* 65, 2017, 183, 184.
45. Some Observations about Pottery from the Nitra-Lupka Site – from the Cemetery and from the Pottery Kilns. In: G. Fusek (Hrsg.): *Archäologische Studien zum frühen Mittelalter. Internationale Konferenz Nitra vom 18. bis 20. Oktober 2016*. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes 19. Nitra 2017, 225–231.
46. The comparison of the vessels from Nitra locality – the cemetery and the pottery kilns – on the basis of the archaeological and natural methods. In: S. Siemianowska/P. Rzeźnik/K. Chrzan (Red.): *The 3rd International Symposium on Pottery and Glass. Ostrakon. Ceramics and Glass in Interdisciplinary Research*. Wrocław, 27.–29. September 2017. Wrocław 2017, 53.

2018

47. 3. medzinárodné sympóziu keramiky a skla Ostrakon. *Slovenská archeológia* 66, 2018, 185, 186.

2020

48. Aleksandra Pankiewicz: Pottery at the Borderland. Southern influences in Silesia and Lesser Poland in the 9th and 10th century. (rec). *Slovenská archeológia* 68, 2020, 387, 388.
DOI: <https://doi.org/10.31577/slovarch.2020.68.16>

V spoluautorstve**1984**

49. J. Ižóf/I. Vlkolinská: Záchranný výskum v Mostovej. *AVANS* 1983, 1984, 94–96.

1986

50. I. Vlkolinská/A. Tirpáková: Informačný systém v dokumentácii v AÚ SAV v Nitre. *Knižnice a vedecké informácie* 5, 1986, 207–216.

1987

51. P. Šalkovský/I. Vlkolinská: Včasnostredoveké a vrcholnostredoveké sídlisko v Komjaticiach. *Študijné zvesti AÚ SAV* 23, 1987, 127–172.

1989

52. A. Tirpáková/D. Bialeková/I. Vlkolinská: The application of some mathematic-statistical methods in solving the possibility of exploitation of roman measures in manufacturing of Slavic axe-shaped currency bars and pottery. *Slovenská archeológia* 37, 1989, 427–450.

1990

53. A. Tirpáková/I. Vlkolinská: Automatizované spracovanie dokumentačných fondov v oblasti archeológie. In: *Problémy výstavby automatizovaných informačných systémov v spoločenských vedách a v oblasti ich aplikácie. Zborník prednášok zo seminára Poprad-hotel Gerlach, 9.–11. október 1990*. Košice 1990, 63–67.
54. K. Kuzmová/I. Vlkolinská: III. celoštátne kolokvium mladých archeológov. *Slovenská archeológia* 38, 1990, 216–218.

1991

55. D. Bialeková/A. Tirpáková/I. Vlkolinská: Some examples of the application of the mathematic-statistical methods in archaeology. In: E. Pernicka/G. A. Wagner (eds.): *Archaeometry 90. Proceedings of the 27th Symposium on Archaeometry held in Heidelberg Apr. 2–6, 1990*. Basel – Boston – Berlin 1990, 29–35.

1992

56. A. Tirpáková/I. Vlkolinská: The application of some mathematical-statistical methods for the analysis of Slavic pottery. In: G. Lock/J. Moffett (eds.): *Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology 1991*. BAR International Series 577. Oxford 1992, 182–186.

1998

57. I. Vlkolinská/L. Illášová/J. Hunka: Výsledky prieskumu na trase diaľnice. *AVANS* 1996, 1998, 170, 171.

1999

58. R. Kujovský/I. Vlkolinská: Výskum v obci Beluši. *AVANS* 1997, 1999, 98.

2000

59. R. Kujovský/I. Vlkolinská: Sídliisko lužickej kultúry vo Visolajoch. *AVANS* 1998, 2000, 115, 116.

2002

60. L. Mihok/I. Vlkolinská: Výskum trosiek zo stredovekej osady Beluša, 12. a 13. storočie. *Z dejín hutníctví* 31. *Rozpravy Národného technického múzea v Praze* 176, 2002, 28–34.

2008

61. O. Ožďáni/I. Vlkolinská: Helena Bublová jubiluje. *Slovenská archeológia* 56, 2008, 341, 342.

2010

62. I. Vlkolinská/J. Ižóf: Stredoveké pohrebisko v Mostovej. *Študijné zvesti AÚ SAV* 47, 2010, 157–178.

63. I. Vlkolinská/J. Kalus: Vykopávky pri stavbe diaľnice. *Naša Beluša. Nezávislý spravodaj občianskeho združenia Naša Beluša* 5, 2010, 7.

64. Kolektív autorov: *Encyklopédia Beliana. Slovenská všeobecná encyklopédia v dvanástich zväzkoch. Šiesty zväzok. His–Im*. Bratislava 2010. Vybrané heslá z archeológie.

2012

65. B. Stehlíková/I. Vlkolinská: Použitie zhlukovej analýzy pri spracovaní keramiky z hradiska Pobedim. *Forum Statisticum Slovaca* 8/3, 2012, 132–135.

2013

66. Kolektív autorov: *Encyklopédia Beliana. Slovenská všeobecná encyklopédia v dvanástich zväzkoch. Siedmy zväzok. In–Kalg*. Bratislava 2013. Vybrané heslá z archeológie.

2015

67. I. Vlkolinská/A. Tirpáková/B. Stehlíková/L. Záhumenská: Demonstration of a new fuzzy-sets method for classification of vessels on a sample from the Nitra-Lupka site. *Archeologia Polaki* 60, 2015, 71–92.

2019

68. J. Vojteková/M. Vojtek/A. Tirpáková/I. Vlkolinská: Spatial Analysis of Pottery Presence at the Former Pobedim Hillfort (an Archeological Site in Slovakia). *Sustainability* 11, 6873, 2019, 1–17. DOI: <https://doi.org/10.3390/su11236873>

69. M. Rejholcová/I. Vlkolinská: Jubileum PhDr. Dariny Bialekovej, CSc. *Informátor SAS* 30, 2019, 53, 54.

2020

70. I. Vlkolinská/J. Spišiak: Vzťah medzi keramikou z pohrebiska a z hrnčiarskych pecí na lokalite Nitra-Lupka. In: K. Chrzan/P. Rzeźnik/S. Siemianowska (red.): *Ceramika i szkło w badaniach interdyscyplinarnych*. Wrocław 2020, 151–172.

2021

71. A. Tirpáková/J. Vojteková/M. Vojtek/I. Vlkolinská: Using Fuzzy Logic to Analyze the Spatial Distribution of Pottery in Unstratified Archaeological Sites: The Case of the Pobedim Hillfort (Slovakia). *Land* 10/2, 2021, 1–17.

DOI: <https://doi.org/10.3390/land10020103>

2022

72. A. Pankiewicz/I. Vlkolinská: Ornamentation of early medieval vessels and their function – Ornamentyka naczyń wczesnośredniowiecznych a ich funkcja. In: K. Charzan/P. Rzeznik/S. Siemianowska (Red.): *V Międzynarodowe Sympozjum Ceramiki i Szkła – 5th International Symposium on Pottery and Glass. OSTRAKON. Z miłości do wysokich temperatur. Studia nad ceramiką i szkłem zabytkowym. Wrocław – For the love of high temperatures. Studies on ancient pottery and glass. Wrocław September 21th–23th, 2022. Wrocław 2022, 45–48.*
73. Z. Poláková/I. Vlkolinská: Vrcholnostredoveké sídlisko v Rumanovej. In: M. Bača (ed.): *Pod stromom života. Zborník k 70. narodeninám Michala Sliuku. Studia Archaeologica et Mediaevalia 13. Bratislava 2022, 171–194.*

Edičná činnosť

- Alekšince 1156–1996. K 840. výročiu prvej písomnej zmienky o obci. Z úcty k predkom a na poučenie súčasníkov vydal Obecný úrad Alekšince. Alekšince 1996 – redaktorka.*
- AVANS 1996 až 2001 – odborná redaktorka (spolu s I. Chebenom).*
- G. Fusek/J. Hunka/E. Fačkovec: Pastuchov 1276–1996. Pastuchov 1996 – výkonná redaktorka.*
- I. Vlkolinská (zost.): Bohuslav Chropovský. Život a dielo. Osobnosti slovenskej archeológie 2. Nitra 2006.*
- J. Pavúk (red.): Actes du XIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. Bratislava, 1–7 Septembre 1991. 3. Bratislava 1993 – výkonná redaktorka (spolu s P. Bednárom, O. Ožďánim, J. Rajtárom, P. Romsauerom, V. Varsikom).*
- Slovenská archeológia 41/1, 1993 až 44/1, 1996 – výkonná redaktorka (spolu s H. Bublovou v čísle 41/1, 1993 a D. Fábikovou v čísle 44/1, 1996).*

O autorke

- V. Turčan: Životné jubileum Ivony Vlkolinskej. *Informátor SAS* 28, 2017, 59, 60.

Podľa autorkiných podkladov zostavila *Kristína Sedliaček*